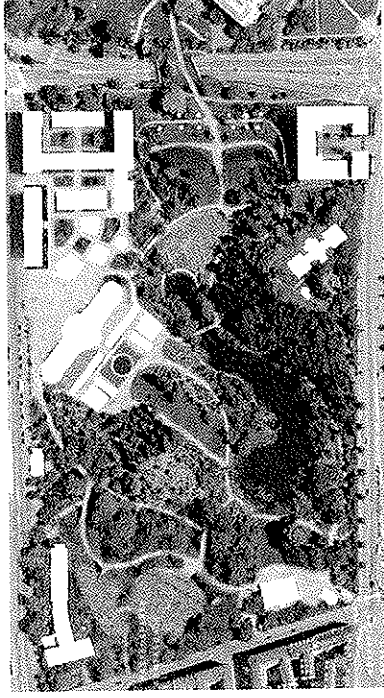

Arkitekten

*Arkitekten Vol. 112. Nr. 01, 2010. Konkurrence-tema: Frederiksberg
mhus. Nørreport Station. Naturhistorisk Museum. Andet: Sam-
chis Inujima Art Project Seirensbo. SANAA's de Kunstlinie Almere.
ddelelser fra Akademisk Arkitektforening og Arkitektforbundet.*

Botanisk Have i København, situationssplan. Palmehuset og øverst til højre Sølvgadekomplekset.

Naturhistorisk Museum

Konkurrencens formål har været at få belyst, hvorledes museet i overordnede træk kan udformes og indpasses i byen, og hvilket indhold museet skal have. Derfor har den været opdelt i to 'spor', hvor deltagerne frit har kunnet vælge spor.

Dommerkomiteen har haft et meget kvalificeret grundlag at arbejde ud fra og er endt med at præmiere og indkøbe i alt ti forslag. To forslag præmieres, fordi de i al væsentlighed løser den stillede opgave på et højt fagligt og kunstnerisk niveau. Otte forslag i to indkøbskategorier indkøbes, fordi de på enkeltområder svarer begavet på opgaven, men på andre områder ikke helt lever op til de ønsker og krav, der har været stillet.

A-sporet

En del projekter ser udbygningen i et større bymæssigt og landskabeligt perspektiv som et sted i det gamle voldterren og giver sympatiske forslag til yderligere sammenbinding af parkafsnittene.

Mange placerer udbygningen som et sammenbindende led under jorden mellem de to bygningskomplekser ved Sølvgade. Andre finder det centrale omdrejningspunkt for området ved en fritliggende mangelkantede bygning mellem Sølvgadekomplekset og Palmehuset og forsøger derved at formidle områdets to geometriske retninger (fx 1.- og 2. præmieprojekterne).

Mange projekter anviser overdækninger af gårdrummene i de gamle komplekser ved Sølvgadehjørnerne, mens en del kommer med forslag til åbninger og voldsomme gennem-brydninger, der uden opnåelse af klare fordele svækker de historiske bygningers autenticitet.

Enkelte projekter tager det organiske som grundlag for deres bygningsdesign. Nogle forslag opererer med grønne tage og vægge. Andre fascineres af planternes mønstre og farver, og endnu andre betragter planterne som en levende, teknisk forureningskontrol, der kan fange og biologisk stoppe forureningsprocesser. Planter som objekter til erkendelse i botanikvidenskaben ses desværre sjældnere.

En del forslag opererer med belysning i Botanisk Have. Dommerne er ikke begejstrede

for oplysning af haven, men ser en kvalitet i, at gaderne er oplyste og at haven er mørk.

Væsentligt har også været spørgsmålet om eksisterende og/eller nye indgange til komplekset. Mange forslag søger at give haven en ny ramme ved at bygge langs skellet. Som regel er der tale om væksthuse langs Øster Farimagsgade. Andre forslag åbner haven ved at fjerne smedjernsgitteret og dets porte og delvis erstatte det med såkaldte overgangszo-ner: Pladser med fx græsser og/eller stauder. En del projekter rummer også forslag til etablering af tunneler og gangbroer i haven og som forbindelse til de nærliggende parker.

Dommerne har valgt at rette opmærksomheden mod især de forslag, der folsomt og stilferdigt svarer på programmets krav uden alvorligt at ændre den fine poetiske atmosfære, haven udstråler. Men gennem præmiering og indkøb er der fremhævet andre mulige veje til en fornyelse af anlægget.

Det er som udgangspunkt ikke nogen god idé at bygge de fredede parker i det gamle voldterren. Og ser man de samlede besvarelser, er der mange projekter, der forstår og udtrykker denne opfattelse, og særlig ét projekt (vinderprojektet) viser, at der er en mulighed gennem de problemer, som en sammenlægning og udvidelse af det bebyggede areal i parken efterlader.

Projekterne er gennemgået i forhold til forskellige bæredygtighedsbegreber, herunder teknologi. Ikke mindst kontekstuel og kulturel bæredygtighed har været et parameter. At høj arkitektonisk kvalitet opnås ved afstemte og passende indgreb og indsatser i forhold til omgivelser og det givne.

Der er også lagt vægt på, hvorvidt projekterne har taget udfordringen op om at skabe sammenhæng imellem samlinger, forskning og museumsformidling. Mange projekter lægger vægt på museumsoplevelsen for den besøgende, men har mindre blik for at museet også er en forskningsinstitution.

B-sporet

Overordnet har de fleste besvarelser i B-sporet karakter af omfattende og ofte vellustrerede overvejelser over museumsprædagogik i admin-

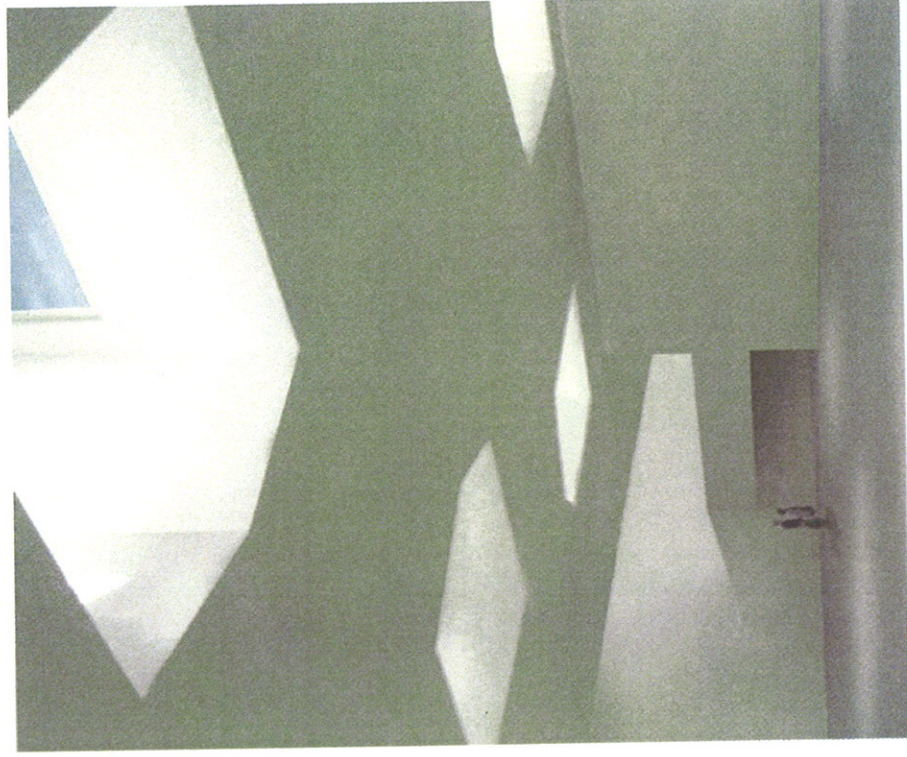
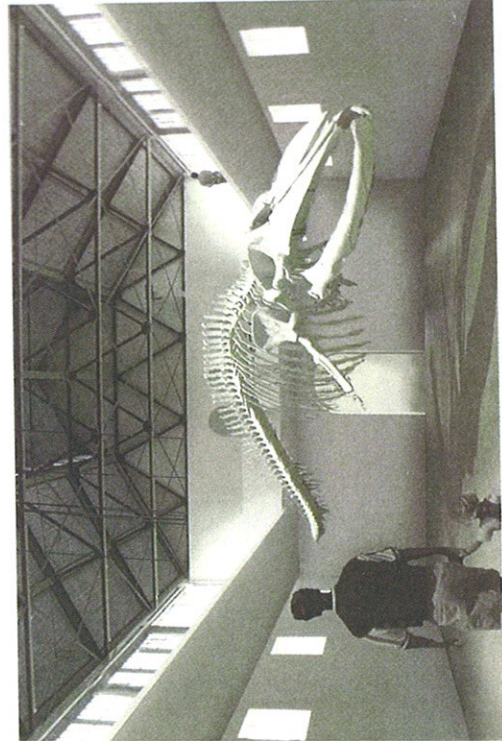
delighed og naturhistoriske museer i særdeleshed. Et betydeligt antal ønsker at gøre museet mere livligt og engagerende, mens et mindre antal fremhæver fordybelse, og kun et mindretal fokuserer på en forbedring af publikums adgang til de store mængder af viden, der knytter sig til samlingerne.

Der er mange inspirerende ideer og delforslag. Hvis man skal undergruppere besvarelserne, falder det i øjnene, at en del af dem er næsten rene IT-projekter, hvor det oftest forudsættes, at museets enorme samlinger er tredimensionalt indlagt i en database, hvorfra de er søgbare ud fra et væld af kriterier. I den yderste konsekvens antydes det, at fysiske museumsbesøg i realiteten er overflødige. En anden gruppe besvarelser vil så at sige båndlægge den besøgende og føre ham eller hende gennem Botanisk Have og museumsbygningerne eller yderligere gennem byens øvrige parker ad fastlåste ruter, som museumspersonalet har fastlagt ud fra sociologiske 'typer' eller lignende. I den modsatte ende af spektret finder vi en gruppe forslag, der vil åbne såvel laboratorier som samlinger og endda undertiden forskeres og medarbejders kon-torer. Desværre gør ingen af disse forslag sig overvejelser over, hvordan man samtidig kan sikre de uerstattelige samlinger og forskernes arbejdsbetingelser.

Dommerkomiteen har i B-sporet udvalgt tre besvarelser til indkøb for deres originalitet og dristighed inden for de lidt større kategorier. De to af dem overtræder ganske klart konkurrencebetingelserne med hensyn til, hvor der må bygges, mens det tredje er et relativt IT-tungt, museumsprædagogisk projekt.

Dommerbetænkningen er forkortet og bearbejdet af redaktionen. Overskrifterne er redaktionelle.

april udskrev Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling i samarbejde med Københavns Universitet en åben idékonkurrence om et kommende, delvis nybygget, delvis ombygget Statens Naturhistoriske Museum. Det fire museer, der danner grundstammen i det nye museum, er det tidligere Zoologisk Museum, Botanisk Museum, Geologisk Museum og Botanisk Have, som på papiret blev slået sammen i 2004. Placeringen ved Botanisk Have og det gamle voldteræn i det indre København er central i byen og omgærdet med stor offentlig bevågenhed.

Illustrationerne er fra I-præmieprojektet af Claus Harboesgaard Pryds.

KONKURRENCEN

Konkurrenceudskriver og -form: Universitets- og Bygningsstyrelsen og Københavns Universitet. Åben idékonkurrence iht. EU's udbudsdirektiv 2004/18/EF.

Konkurrenceprogrammet udarbejdet af Universitets- og Bygningsstyrelsen og Københavns Universitet i samarbejde med Akademisk Arkitektforening.

Konkurrenceperiode: 30. april–20. august 2009

Antal indsendte forslag: 122;

Antal forslag optaget til bedømmelse: 80 i A-, 40 i B-sporet.

Forslagenes fordeling på danske/udenlandske: 94/26.

videnskabelige Fakultet, Københavns Universitet; professor Minik Rosing, Københavns Universitet; professor Jon Fjeldsø, Statens Naturhistoriske Museum, museumsdirektør Morten Meldgaard, Statens Naturhistoriske Museum; udstillingschef Hanne Strager, Statens Naturhistoriske Museum; teknisk direktør Carsten Thinggaard, Københavns Universitet; vice-direktør Connie Barfod, Universitets- og Bygningsstyrelsen. *Fagdommere:* Professor, dr. agro. Malene Hauxner, Københavns Universitet; forfatter, ph.d., arkitekt MAA Thomas Bo Jensen, Kunstakademiets Arkitektskole; chefredaktør, dr.phil. Anne Knudsen, Weekendavisen; professor, arkitekt MAA Tage Lyneborg, Kunstakademiets Arkitektskole; museumsdirektør Poul Erik Tøjner, Louisiana.

Rådgivere for dommerkomiteen: Planchef Anne Skovbro,

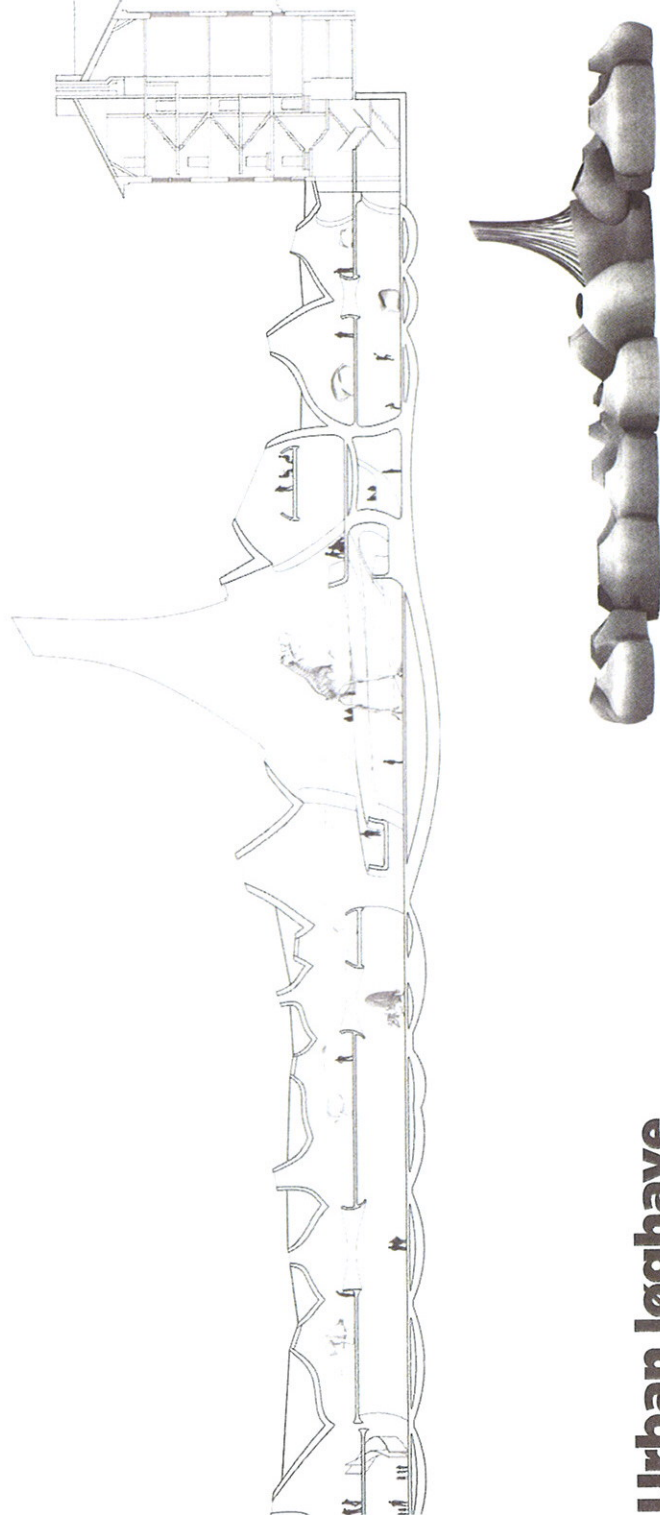
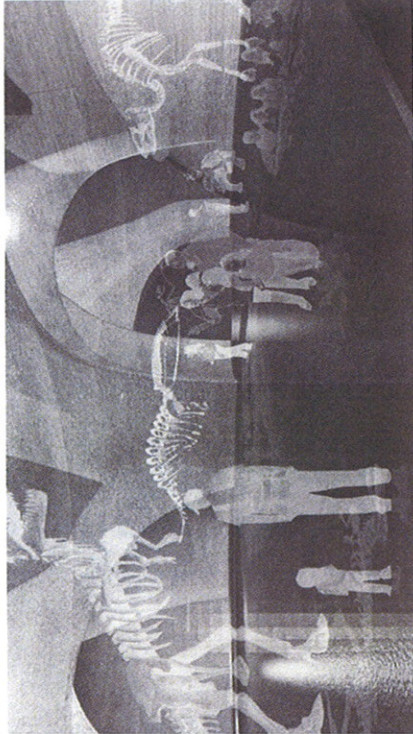
Københavns Kommune; stadsarkitekt Jan Christiansen,

Center for Bydesign, Københavns Kommune; projektleder Mette Carstad, Universitets- og Bygningsstyrelsen; fuldmægtig Cathrine Schmidt, Universitets- og Bygningsstyrelsen; driftschef Henning Overgaard, Københavns Universitet; leder af Bygge- & Vedligeholdelsesfunktionen Peter Hancke, Københavns Universitet; Campusteamleder Einar Bo Andersen, Københavns Universitet; landskabsarkitekt, Jens Hendeliowitz, Landscape Visions; lektor Thomas Pape, Statens Naturhistoriske Museum; konservator Joakim Engel, Statens Naturhistoriske Museum; gartner Martin Årseth, Statens Naturhistoriske Museum.

Konkurrencens sekretær: Konkurrencerådgiver, arkitekt MAA

Bent Kolind, AA Konkurrencer

Bedømmelsesperiode: 27. august–29. september 2009.

Urban løghave

Forslag 27/92792, A-spor. Indkøb på 100.000 kr. Udarbejdet af: Terroir Pty Ltd, Sydney, Australien. Medarbejdere: Direktører, adjungerede professorer Gerard Reinmuth og Scott Balmforth. Arkitekterne Marie-Louise Holst og Urd Nørgård-Nielsen, MAA. Arkitektstuderende Samaneh Moafi og Rodrigo Velazquez Bernbeu.

Det er et karakterfuldt, ekspressivt, bygningsmæssigt og rumligt design, forslaget fremlægger. Løghave og nedgravede rumlige enheder, der i et velordnet forløb svarer på de rumlige udfordringer programmet opstiller.

Det nedgravede anlæg er placeret mellem Zoologisk Museum og Sølvgadekomplekset, og rummer udstillingsfaciliteter og underliggende samlinger for zoologi og geologi i tilnyttning til de eksisterende lokaliseringer. Projektet beskriver en serie af celleformede rum, som tager sit designudgangspunkt i parkens organiske struktur af biotoper og stier.

Konceptet udtrykker metaforisk en urban ave med løg, der sættes og 'bliver til rum'. De

indledende analyser af havens struktur, udpegning af lidt tilfældige akser, ideen om byens spir samt konceptbeskrivelsen urban garden (ing), om løg der bliver til rum og spir, understøtter egentlig ikke projektet, men virker overgjort. Det er ikke overbevisende, at de løghave rum deles vandret med etageadskillelser i store områder. Nogle omkring den centrale, nye ankomst vokser sig op over terræn, og et enkelt vokser voldsomt og bliver til et spir. Den voldsomme vækst for dette løg tolkes som et nyt bidrag til de berømte københavnske tårne og spir, hvilket forslaget vægter højt. Men samtidig vokser tårnet også ud over det i programmet tilladelige og op i det forbudte byggefelt på terræn.

Ikke mindst de rumlige illustrationer og klare planstrukturer viser, at konceptets rumlige ide i en ny bearbejdning ville kunne føre til et interessant udsagn.

Det organisk formede koncept under jorden som princip har vakt dommerkomiteens opmærksomhed, og for det tildelles forslaget et indkøb.

